

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

A Clemente XI. Ad Benedictum XIII.

Luxemburgi, MDCCXLI.

37. Christi nomine invocato &c. Sententia S. R. E. Cardinalis Camerarii quâ irritantur, cassantur, & annullantur omnia gesta, & attentata tam ab Officialibus, & Administris Serenissimi Ducis Sabaudiaë, ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74859](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74859)

ranecum *Cumiana* citetis, moneatis, & requiratis, ac moneri, & requiri faciatis, prout Nos eod- dem, & eorum quemlibet harum ferie citamus, monemus, & requirimus primo, secundo, tertio, & preceptorie, quatenus infra sexaginta dierum spatium ab executione presentium computan., quorum viginti pro primo, alios viginti pro se- cundo, & alios viginti pro tertio ultimo, & pe- remptorio termino, ac trina Canonica monitio- ne assignamus, & vos assignetis, debeant, & ipsorum quilibet, prout eos tangit, debeat Romæ coram Nobis personaliter, vel legitime compa- ruisse, & comparere ad deducendum, & allegan- dum causam quare non debeamus ipsos, & eo- rum quemlibet in omnes, & singulas censuras, & penas contra prædicta, & similia committen- tes in Sacris Canonibus, Conciliis, & Apostolicis Constitutionibus, & præsertim in Bulla in die Cœnæ Domini quotannis legi, & publicari solita, contentas, inflictas, impositas, & comminatas in- cidisse declarari, & contra eos, & illum quem- libet literas declaratorias quascumque desuper ne- cessarias, & opportunas decerni, & relaxari & res- pective non debeant condemnari ad damna, expen- sas, & interesse, & super præmissis cum dicto Illus- trissimo Domino Commissario Generali, & aliis cum quibus opus fuerit, juri stetit, & deque eorum innocentia, si qua sit, legitime docuisse, præsentia- que nostro Monitorio omnino paruisse: *Certificantes eosdem Carolum Mariam Soleri, aliosque prædictos sic citatos, & monitos, quod si in dicto termino ipsis præfixo legitime non comparuerint, vel aliquis ipsorum non comparuerit, Nos nihilomi- nus ad ulteriora juris, & facti remedia, & ad de- clarationem incursum pœnarum prædictarum usque ad sententiam, illiusque executionem inclusive, prout juris fuerit, per contradictas, vel Edictum publicum procedemus, eorum contumacia, vel absentia, aliique quibuscumque non obstantibus.*

Decernitur præsens Mo- nitorium affigi in Urbe, in Ecclesiis ma- joribus Messerani, ac Tiliolarum, sic affixum, omnes citato- res officere debere &c. ob non tu- tum accessum ad præ- missa loca.

§. 12. Et cum excessus prædicti patrati fue- rint in jurisdictione Prædictorum Principatus Cif- ternæ & Montaphiæ, ac Marchionatus Cortan- zæ, & Cortanzoni, & valde notoria sit violenta occupatio jurisdictionis Sanctæ Sedis, & Reve- rendæ Cameræ Apostolicæ, & pro præsentis nostro Monitorio exequendo tutus non pateat accessus, propterea volumus, & auctoritate nostra decerni- mus idem nostrum Monitorium contra omnes supra nominatos exequi mediante affixione, & di- missione ejusdem copiarum ad valvas Basilicæ Prin- cipis Apostolorum Sancti Petri in Vaticano, Mag- næ Curiæ Innocentianæ, & aciei Campi Floræ, nec non ad valvas Major. Ecclesiarum Messerani, & Tiliolarum, quo sic exequuto ita eosdem moni- tos, & eorum singulos arctare, & adstringere pe- rinde valeat, ac si personaliter, & magis legitime exequutum foret. In quorum fidem &c. Datum Ro- mæ ex Ædibus nostris hac die 11. Decembris 1717.

Jo: Baptista Cardinalis Spinula Camera- rius.

Dominicus Antonius Galosius Rev. Cam. Apost. Secret., & Cancell.

S E N T E N T I A

IX.

Eminentissimi S. R. E. Cardinalis Camerarii, quâ irritantur, cassantur, & annullantur omnia gesta, & attentata tam ab Officialibus, & Administris Serenissimi Ducis Sabaudia, & Principis Pedemontis contra Communitates, & Homines Cisternæ, Montaphiæ, Cortanzæ, & Cortanzoni, quàm ab eisdem Communitatibus, & Hominibus in præjudicium alti, & Supremi Domini ad Sanctam Sedem, & Cameram Apostolicam, super omnibus præfatis locis pertinentis. Nec non omnes prædicti officiales, & Administris propter præfata singillatim excommunicati declarantur.

Christi nomine invocato. Pro Tribunali sedentes, & solum Deum, præ oculis habentes, per hanc nostram Declaratoriam Sententiam, quam de Juris Peritorum consilio ferimus in his scriptis in causâ, & Causis, quæ primò, & in primâ, seu aliâ quavis veriori coram Nobis versæ sunt, & nunc vertuntur Instantia inter Illustrissimum, & Reverendissimum Dominum Joannem Carolum Piancastelli Reverendæ Cameræ Apostolicæ Commissarium Generalem Principalem Actorem, Promotorem ex una, nec non Carolum Mariam Soleri assertum Commissarium Ducalem, Comitem Pelletæ de Casambrato Syndicum, & Præfectum vulgò Commandante Civitatis Astensis, Equitem Casanova Civitatis Verceilen. Præfectum, pariter Commandante nuncupat., Capitaneum Papiæ, Advocatum Carolum Antonium Cauda, N. N. à Secretis Consiliarium, & Patrimoniale Generale, N. N. à Secretis Camere Computorum nuncupat., N. N. Locumtenentem Columelli Rambusum, & Comitum, sive Equitem Capitaneum Cumiana; Ex adverso Principales reos conventos, inquisitos, processatos, ad legitime comparandum monitos, & contumaces in, & super infra scriptis per eosdem commissis, & patris delictis, & signanter de, & super eo, quod cum Laicalis Potestas Taurinensis excogitaverit, omnique conatu fatergit jurisdictionem, & Jura Sedis Apostolicæ usurpare, præsertim verò id contigerit in Principatu Cisternæ, & Montaphiæ, ac Marchionatu Cortanzæ, & Cortanzoni in Diocesi, & Comitatu Asten. existentium, & ab eadem Ecclesia Episcopali Astensi, Taurini, & Papiæ respective dependentium, supremoque, alto, & directo Dominio, & Jurisdictioni dicte Sanctæ Sedis totaliter subjectorum; Siquidem pluribus ab hinc annis præfata laicalis Potestas contra eadem loca, eorumque habitatores, & Apostolicæ Sedis Vassallos plura attentaverit, illos scilicet contra omne Juris debitum, ac in Apostolicæ Sedis præjudicium vexaverit, & ad contri- buendum taxas coegerit, ac bona in eisdem Feudis posita, & existentia onere contributionum, & taxarum realium, & personalium respective gravaverit, aliaque hujusmodi ita violentè gesserit, & attentaverit, ut Feudatarii dictorum Locorum, illorumque Habitatores, & Vassalli Sanctæ Sedis tales sese agnoscerent, & exhiberent erga Serenissimum Sabaudia Ducem, & Principem Pedemontis, ac si fuissent, & essent ejus Subditi, & Vassalli, itaut omnibus oneribus, & contributionibus de facto subjacerent, quibus dicti Serenissimi Ducis Subditi de jure subjacent.

§. 1. Ad hæc autem avertenda mala, quæ Jurisdictioni, ac Supremo Dominio Sedis Apostolicæ per vim inferebantur provida sollicitudine Commissarii Generalis tunc temporis Reverendæ Cameræ Apostolicæ expeditis coram Nobis die 8. Augusti 1702. Literis inhabitorialibus, quibus

justi-

justitia suadente injunctum fuit Feudatarius dictorum locorum, illorumque Vassallis, Subditis, & Habitatoribus, ne sub dictorum Feudorum, ac illorum jurium, & pertinentiarum devolutionis, aliisque pœnis, & Censurarum in corpore Juris, Constitutionibus Apostolicis, & uibus Feudorum contentis, & comminatis auferent, seu præsumerent prædictum Serenissimum Ducem Sabaudia, ac Principem Pedemontis illiusque Cameram Ducalem in prædictorum Feudorum Dominum directum, & supremum recognoscere, nec ullum actum recognitionis agere, & exercere, seu alia onera ipsi imponenda perfolvere, sed bona omnia inibi existentia immunia, & exempta pro Sancta Sede conservare, & gravaminibus forsam per dictum Serenissimum Ducem, illiusque Administratos super dictis Feudis, Habitatoribus, & bonis quomodolibet inferendis appellare, & reclamare, de nullitate dicere, & aliaque pro tuenda Sancta Sedis jurisdictione agere deberent, prout latius in eisdem literis continetur, ad quas &c. Ast in incerta usurpatione Jurium Apostolicae Sedis perseverans Laicalis Potestas Taurinensis ad alia hujusmodi, & similia graviora contra Vassallos, & bona prædicta processit.

§. 2. Quamobrem, ut Apostolicae Sedis Jura defensa, & illata remaneret, expeditis aliis similibus literis inhibitorialibus pariter eorum Nobis sub die 23. Maii anni 1716. quibus pariter omnibus & singulis superius nominatis injunctum fuit, ne sub dictorum locorum, illorumque membrorum, & pertinentiarum quantumcumque devolutionis, & aliis pœnis superius expressis auferent seu præsumerent, aut eorum aliquis auferet, vel præsumeret prædictum Serenissimum Dominum Ducem Sabaudia, & Principem Pedemontis, illiusque Cameram Ducalem in prædictorum locorum Dominum directum, & supremum recognoscere, nec ullum actum recognitionis, & subjectionis erga eum agere: minusque contributiones, & alia onera ipsi forsam imponenda perfolvere, seu perfolvi facere, imò Communitatibus prædictorum locorum, eorumque Ministris, & aliis quibuscumque præfatis nostris literis sub dictis pœnis seriò monitis, ac præceptatis, ut loco Montaphia, Cisterna, Cortanza, & Cortazoni, illorumque Incolas, Habitatores, ac bona omnia inibi existentia immunes, & immunia, liberos, & libera, ac in omnibus exemptos, & exempta pro Sancta Sede conservare, & conferri facere, & à gravaminibus forsam per dictum Serenissimum Dominum Ducem illiusque Ministros super dictis feudis, Habitatoribus, & bonis quomodolibet imponendis iterum appellare & reclamare, de nullitate dicere, & omnia, quæ necessaria fuerint, super præmissis agere, & gerere omnino deberent, & prout latius in eisdem literis continetur, ad quas &c. Hujusmodi itaque literis ad valvas Ecclesiarum dictorum Locorum publicè affixis, & executis, quantumvis illorum Habitatores, & Vassalli pro eorum obedientia, & fidelitatis debito erga Apostolicam Sedem satagissent sese immunes, & liberos tueri, & bona omnia inibi existentia penitus exempta conservare à personalibus, & realibus impositionibus, quibus Administrati dicti Serenissimi Ducis Sabaudia, & Principis Pedemontis eos gravare conabantur; Nihilominus violentis Laicalis Potestatis Taurinensis oppressi coacti fuerunt, facto tamen, non animo, illis cedere, & sese mandatis ejusdem Potestatis, licet inviti, submittere.

§. 3. Hac profecto noviter evenerunt tam de anno 1716., quam 1717. quibus præsertim dicta Potestatis Taurinensis Administrati plura in dictis locis contra Jurisdictionem, supremumque Dominium Sancta Sedis Apostolicae per vim etiam

armatam attentarunt; Siquidem Carolus Maria Soleri Commissarius Ducalis de mense Septembris dicti anni 1716. personaliter se contulit ad eadem loca Cisterna, Montaphia, & Cortanza, reditisque Officialibus Universitatum literis à Comite Pellesta de Casabrato Syndico, & Præfecto vulgo Commandante Civitatis Astensis expeditis, quibus Vassallorum, & Habitantium notulam requirebat, illique consignari sub pœnarum comminatione præcipiebat, eam proinde sibi tradi præfatus Commissarius instanter requisivit, & mandavit comminatè Contravenientibus pœna militaris executionis: Verum quia fideles Populi detrectarunt dicta Potestatis Imperio parere; quinimo Syndici, & Conciliarij loci Montaphia non perterriti petitam notulam exhibere, & consignare recusarunt, ut Apostolica Sedis mandatis debite obsequerentur, gravissima damna, & incommoda ab eadem Laicali Potestate experti fuerunt; Etenim dicto mense Septembris triginta equestres, & septuaginta pedestres milites sub regimine Equitis Casanova Civitatis Vercellenis Præfecti, & Capitanei Plopi se contulerunt ad dictum Montaphia locum, ibique diu stationem fecerunt illius Communitatis sumptibus, & expensis, quousque Habitatores, & Vassallos coegerunt ad actum subjectionis erga Serenissimum Sabaudia Ducem, & Principem Pedemontis emittendum; petitamque Hominum, & Incolarum notulam tradendam; Quae de re Habitatores, & Vassalli cæterorum locorum perterriti hujusmodi notulam coacti tradiderunt, ne parem comminatè militaris executionis pœnam sublinerent; Omnesque demum Cisterna, Montaphia, & Cortanza Habitatores, & Vassalli, ut graviora damna, & incommoda, quæ comminabantur, evaderent, realia, & personalia onera per vim, ut præmittitur, à dicta Potestate imposita prædictis annis 1716., & 1717. exsolverunt, ita mandante Advocato Carolo Antonio Cauda altero ex Administris dicta Laicalis Potestatis, dictumque Serenissimum Sabaudia Ducem, & Principem Pedemontis, tanquam prætensum directum Dominum vi coacti recognoverunt.

§. 4. Præ cæteris autem graviora apparent, quæ Laici Administrati prædicta Potestatis contra nostras postremas literas decernere præsumperunt; Quippè ad instantiam Consilij, & Patrimonialis generalis à Secretario Camera quam comptorum vocant, expeditum fuit Edictum, seu Rescriptum typis impressum, & in eisdem locis affixum, quo prævia declaratione nullitatis, & invaliditatis dictarum nostrarum literarum Subditis, & Vassallis dictorum locorum, qui Apostolicam Sedem, tanquam Dominam directam, ejusque supremam auctoritatem recognoverant, sub gravissimis pœnis præcipiebatur, quod de cætero supremam tantum dicti Serenissimi Ducis, ejusque Successorum auctoritatem recognoscerent, prout latius apparet ex dicta Ordinatione, seu Rescripto sub Datum Taurini die 31. Augusti 1716., ad quod impugnativè tantum relatio habeatur. Adhuc tamen Administrati Laici à vexandis Subditis, & Feudatariis memoratorum locorum minime destiterunt; quinimò prænaratis molestiis novas, gravioreque in dies adficientes ad militares executiones devenerunt de mense Junii 1717. contra Habitatores loci Cortanza, seu Cortanzerii; antedictus quippè Commissarius Soleri à magna Militum copia associatus ad eundem locum die 14. ejusdem mensis Junii se contulit, ibique illorum sumptibus in pœnam asferta inobedientia mandatis Laicae Potestatis hospitati fuerunt, donec Communitas, & Particulare compartum triuci, aliaque petitas contributio-

nes unâ cum expensis à Militibus , eorumque Officialibus præteritis persolvere coacti fuerunt.

§. 5. Quæ omnia , & singula , aliæque hujusmodi prænominati Laici Administræ de facto , & per vim nulliter , & attentatè perpetrarunt in manifestum , ac detestabilem contemptum Apostolicæ Sedis , ejusque Jurisdictionis , jurium , & auctoritatis præjudicium , rebusque aliis ex Processu Causæ resultantibus , ad quem &c. , singula singulis &c. , super quibus &c. , ex altera Partibus prævia declaratione nullitatis præfati Edicti ad supplicationem Patrimonialis generalis Secularis Potestatis in Ducatu Sabaudia , & Pedemontis Principatu emanati , omniaque , & singula à præfatis Administris causâ , & occasione præmissorum acta , gesta , & perpetrata contra altum , directum , & supremum Dominium Sedis Apostolicæ , nec non ab Habitatoribus , & Vassallis , eorumque locorum per vim , & metum nequiter extorta cum omnibus , & singulis inde secutis , & quodcumque secuturis penitus , & omninò nulla , irrita , invalida , injusta , damnata , reprobata , inania , temeraria , & à non habentibus potestatem , ac à deficientibus respectivè à debito obedientiæ erga S. Sedem Apostolicam damnabiliter gesta , & attentata , de facto præsumpta , ac per vim extorta , nulliusque roboris , & momenti , vel efficacitæ esse , & ab initio fuisse , & perpetuò fore , neminemque ad illorum observantiam teneri , imò nec ea à quopiam observari posse , vel potuisse , nec ex illis cuiquam aliquod Jus , vel actionem , aut titulum etiam coloratum possidendi , vel præscribendi Causam acquisitam , vel acquisitum fuisse , vel esse , aut quodcumque acquiri , vel competere posse , neque illa ullum statum facere , vel fecisse , itaut illis minimè obstantibus Apostolicæ Sedis , & Astenfis Ecclesiæ Jura quæcumque semper , & omni tempore remaneant , sint , & servantur , ac censeri debeant facta , tecta , integra , illata , & illibata , perinde ac si præmissa tam à Laicali Potestate Taurinensi , quam à Subditis , & Vassallis Apostolicæ Sedis , dictorumque locorum Habitatoribus per vim , ut præmittitur , compulsis , nunquam emanassent , nec facta fuissent , ac pro non extantibus , & non factis perpetuò itidem haberi debere tenore præsentium declaramus , & publicè denunciamus ; & nihilominus ad majorem , & abundantiorè cautelam , & quatenus opus sit , illa omnia , & singula damnamus , reprobamus , revocamus , cassamus , irritamus , annullamus , & abolemus , viribusque , & effectu penitus , & omnino vacuumus , & pro damnatis , reprobatis , revocatis , cassatis , irritis , nullis , invalidis , & abolitis , viribusque , & effectu penitus , & omninò vacuis semper haberi volumus , & mandamus.

§. 6. Quibus per Nos ita decretis , & declaratis semper , & perpetuò in suo robore manentibus , dicimus , declaramus , decernimus , pronunciamus , & sententiam prædictos *Carolus Mariam Soleri asertum Commissarium Ducalem , Comitum Pelletta de Casambrato Syndicum , & Prefectum vulgo Commandante Civitatis Astenfis , Equitem Casanova Civitatis Vercellen. Prefectum pariter Commandante nuncupatum : Capitaneum Piopis , Advocatum Carolum Antonium Cauda , N. N. Consiliarium , & Patrimoniale generalem , N. N. à secretis Camera Computorum nuncupatum , N. N. Locumtenentem Columnelli Rambusum , & Comitum , sive Equitem Capitaneum Cumiana contumaces , tanquam in præmissis culpabiles , & de Jure punibiles in pœnas convictorum , & confessorum reatum , de quibus , ut supra , impuntantur , nempe omnium & singularum , censurarum , & pœnarum in sacris Canonibus , Conciliis , & Apostolicis Constitutionibus , & præsertim in Bullâ in die Cœnæ Domini quotannis legi,*

& publicari solitâ contentas , indictas , impositas , & comminatas , de quibus in Monitorio contra ipsos , & eorum quemlibet emanato , legitime executi , & in actis , ac in Processu judicialiter reproducto , damnabiliter incidisse & incurrisse declarandum , prout eisdem & eorum quemlibet in omnes , & singulas censuras , & pœnas in prædictis Canonibus dispositas , & præsertim in Bullâ in die Cœnæ Domini contentas incurrisse declaramus , & propterea à Fidelium consortio disjungimus , segregamus , & separamus , ac pro disjunctis , segregatis , & separatis haberi volumus , ipsosque ab omnibus Christifidelibus evitandos , prout evitari præcipimus , & mandamus , à quibus quidem censuris , & excommunicationibus non nisi à Sanctissimo Domino Nostro , & à Romano Pontifice pro tempore existente , præterquam in mortis articulo constituti , & tunc cum reincidentia eo ipso , postquam convaluerint , absolvi possint . Cedulonesque , & literas declaratorias quas cumque contra eisdem in formâ , solitâ & consuetâ decernens , & relaxans , prout decernimus , & relaxamus , ac exequi , affigi , & publicari respectivè mandamus , & ita dicimus , declaramus , decernimus , pronunciamus , & sententiam non solum &c. , sed & omni &c. , die 13. Augusti 1718.

Ita pronunciai Joannes Baptista Cardinalis Spinula Camerarius.

Dominicus Antonius Gallofius R. C. A. Secretarius , & Cancellarius.

PUBLICA DECLARATIO ,

Et Denunciatio Excommunicationis Officialium , & Administratorum Serenissimi Ducis Sabaudia , & Principis Pedemontis ob præmissa delicta ,

Hic autoritate nostra ordinaria *Carolus Maria Soleri asertus Commissarius Ducalis , Comes Pelletta de Casambrato Syndicus , & Prefectus vulgo Commandante nuncupat. Capitaneus Piopis , Advocatus Carolus Antonius Cauda , N. N. Consiliarius , & Patrimonialis Generalis , N. N. à Secretis Camera Computorum nuncupat. N. N. Locumtenens Columnelli Rambusum , & Comes , sive Eques Capitaneus Cumiana* declarantur excommunicati , & innodati omnibus , & singulis censuris , & pœnis in sacris Canonibus , Conciliis , & Constitutionibus Apostolicis , & præsertim in Bullâ in die Cœnæ Domini quotannis legi , & publicari solitâ contentis , & à Fidelium consortio disjuncti , segregati , & separati , à quibus non nisi à Sanctissimo Domino Nostro , & Romano Pontifice pro tempore existente , præterquam in mortis articulo constituti , & tunc cum reincidentiâ eo ipso , postquam convaluerint , absolvi possint , ex quo temerè & dolosè agendo in executionem mandatorum laicalis potestatis Taurinensis ausi fuerunt in apertum contemptum , & præjudicium alti , & Supremi Domini S. Sedis Apostolicæ , quod habet super Principatu Cisterne , Montaphia , ac Marchionatu Cortanzæ , & Cortanzoni in Diocesi , & Conitatu Astenfi existentium jurisdictionem , autoritatem , & jura d. Sanctæ Sedis usurpare , atque idè in eadem loca , eorumque Habitatores , & Subditos S. Sedi Apostolicæ totaliter subiectos dictam usurpatam autoritatem , & jurisdictionem exercere , taxas imponere , nec non quamplura violentè agere , & præsertim vi , metuque militaris executionis , aliisque mediis violentis à prædictorum locorum Habitatoribus , & Subditis S.